

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes
Coloniae Agrippinae, 1657

Pars X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

P A R S D E C I M A.

CAP. I. *De vita ac conversatione
Monastica.*

Vita Monastica non multo post Apostolorum tempora cœpit; quanquam multis persuasum sit, aliam tum fuisse, quam nunc est, Monachismi rationem; nemo tamen negaverit, hoc vitæ genus ad perfectionem Evangelicam maxime accommodum, modo secundum sanctissimam institutionem pure immaculateque observetur. Quia vero res est quam maxime ardua, in carne vivere, & carnis stimulis nullum locum dare, diabolique mille fraudibus (quibus præsertim solitarios aggreditur) feliciter semper resistere; idcirco in hoc vitæ genus nemo vel invitum intrudendus, vel pelliciendus, vel temere suscipiendus; sed, summa cura adhibita, post diligentissimam demum examinationem, Monachi ac Monachæ recipiuntur. Quibus sæpe inculcandum est prius Christi verbum de Eunuchis, qui se castrarunt propter regnum cælorum, quum inquit: Qui potest capere, capiat. proponenda Sapientis sententia, quæ habet in hæc verba: Altiora te ne quæsieris, &c. rememorandum quoque diligentissime, quod Deo stulta & infidelis promissio admodum displiceat. breviter; admonendus omnis, ad hanc vitam adspirans, ut primum se totum excutiat, ne provinciam suscipiat cui non suffecerit; alioqui parabolæ Evangelicæ dictorio notandus, quod cœperit ædificare, & non potuerit consummare. Maxima autem cautio adhibenda est in puellis, propter sexus fragilitatem: ne, vel ob ætatem dehit voluntas, vel metus adsit, aut alius affectus minime Christianus.

CAP. II. *Neminem Monachismi professione temere alligandum.*

Certe sancti Patres admodum fuerunt solliciti, ut, non nisi voluntario ac spontaneo iudicio, virginitatis propositum atque habitus susciperentur; quod coacta servitia Domino ingrata esse dinoscantur: siquidem voluntarie Domino sacrificandum est; & voluntaria oris sui beneplacita fieri in conspectu Domini, Psalmographus obsecrat. Quod enim quis non eligit, nec optat: quod non optat, nec diligit: quod non diligit, facile contemnit. Vnde consequitur, nullum esse bonum, nisi voluntarium; adeo ut, qui alio affectu, quam bonæ voluntatis, Monachismo se alligant, magis peccent quam mereantur. Ambigi enim non potest, crimen magnum admitti, ubi & propositum deseritur, & consecratio violatur. Nam, si humana facta non possunt impune

calcari, quis de eis manebit, qui corruerint fœdera Divini Sacramenti? De adolescentioribus viduis Paulus pronuntiavit, quod, quum fuerint luxuriatæ in Christo, nubere volunt, habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt.

1 Tim. 5.

CAP. III. *Admonendi parentes, ne liberos invitos in Monasterium detrudant.*

Admonendi quoque erunt parentes, ne liberos in Monasterium invitos detrudant; quod illos Væ longe gravius maneat, quam Phariseos, qui circumibant mare & aridam, ut facerent unum profelytum, & quum esset factus, fiebat filius gehennæ duplo magis quam ipsi.

Matt. 23.

CAP. IV. *Quo affectu Monastica vita amplectenda.*

Qui Monasterium ingreditur, alio affectu quam simplici amore Dei ductus; veluti vel spem vel promissionem Abbatiam consequendi habens, vel in otio vivere affectans, vel lucris temporalibus inhians, vel honores ab hominibus appetens; quisquis talis est, non Dei filius aut Monachus, sed plane mercenarius est; quemadmodum superius Nos de Clericis etiam dixisse meminimus; cui, verendum est, ut, quum volet ingredi nuptias Evangelicas, objiciatur illud: Amice, quomodo huc intraisti, non habens vestem nuptialem? quodque, ipso obmutefcente, rex sit præcepturus ministris, ut, ligatis manibus & pedibus, ipsum in tenebras exteriores mittant, ubi erit fletus & stridor dentium.

Augu.

Matt. 22.

CAP. V. *In Monasteriis habendus, qui doceat legem Domini.*

Habendus est in virorum Monasteriis vir pius ac doctus, qui doceat Monachos, ab adolescentia meditari in lege Domini die ac nocte. ad quod munus, in Monasteriis Monachialium, sanctimonialis, cæteris vita & doctrina præstantior, deligatur. Debet autem, qui Monasterio præest, summa discretionem uti, maxime erga eos, quos compererit Divinis literis intentos aut contemplationi deditos, ut scilicet tales à sordidioribus officiis finat esse immunes.

CAP. VI. *Verbi prædicatorem in Monasteriis esse oportere.*

In Monasteriis quoque verbi prædicator erit pius quidem ac eruditus: nam nulla ar-

matura

Matth. 4. matura fortior ad resistendum diabolicis insidiis ac jaculis, quam gladius ille spiritus, quod est verbum Dei; quo Christus, in deserto solitarius, jejuniis & orationibus vacans, & nihilo secius temptationibus diabolicis expositus, retudit omnem diaboli fraudem ac nequitiam. nihil quoque potentius illo ad dejiciendos, ac vicissim consolandos animos nostros, nihil efficacius ad concitandum mentem in amorem Dei, contemptum mundi, ac omnium quæ in mundo pulchra ac speciosa apparent.

CAP. VII. *Monachi bonæ indolis ad Academias mittendi.*

NEque Nobis displicuerit, ut aliquot ex Monachis bonæ indolis, ad Vniversitates publicas & bene Christianas, aliquot annos Theologicis studiis operam navaturi, mitterentur; illic tamen non alibi, quam in Monasteriis seu Gymnasiis, sub cura & oculis præceptorum commoraturi; ne, bonis ac rectis studiis destinati, mores minime monasticos imbibant ac contrahant.

CAP. VIII. *Moniales non esse alligandas, ut nulli quam suo (ut vocant) Patri aut Præposito confiteantur.*

Sint præterea in Monasteriis, virginum præsertim, præter Abbates aut Præpositos, alii conscientiarum examinatores ac à confessionibus. Aut saltem virginibus liberum sit, bis aut ter in anno aliis (quos elegerint) probis ac doctis viris, de suorum Superiorum (ut vocant) consensu (quem hi, interpellati, rationabili causâ intellecta, nequaquam negabunt) conscientias suas exomologei exponere exonerareque; ne scilicet adigatur Monialis, renitens, semper uni homini delicta confiteri. Debent autem hi, qui ejusmodi munere in Monasteriis Monialium funguntur, esse homines vitæ probatissimæ, ac morum quam maxime inculpatorum, eruditi ac singularis judicii, observaturi ea, quæ supra, ubi de Pœnitentiæ Sacramento tractatum est, delibavimus. Cavebit autem is inprimis, criminum non confessorum rememorationem; ne virgines discant, quæ prius nescierunt. Cavebit præterea, nisi res omnino exegerit, duritiam increpationis, magis intentus ad modestissime arguendum, & pientissime vicissim consolandum. Confessiones autem Monialium non privatim audiet, sed in cæterarum conspectu; non tantum ut omne malum, sed & omnis mali suspicio omnino cesseret.

CAP. IX. *Mutatam esse paulatim faciem Monasteriorum, ac usurpatum hospitii jus, simul cum accessu, moderandum.*

Monasteria; olim virtutum scholæ ac pauperum hospitalia erant: nunc, proh

dolor, videmus ea, quæ virorum sunt, è scholis virtutum, in diversoria militum ac raptorum, quæ verò mulierum sunt, in plerisque locis in suspectas de incontinentia domos (ne quid gravius dicamus) esse commutata. Quamobrem dispiciendum Nobis est, ne tam passim à quibusvis militibus hospitii jus à Monasteriis vi exigatur, & Eleemosynæ, pauperibus deputatæ, improborum luxu devorentur, neve ad Monasteria Virginum accessus, toties à sacris Canonibus prohibitus, pateat: & ut, qui deprehenso præter hæc fuerint, offendiculum aut occasionem illis labendi, sive intra sive extra Monasteria, dedisse, dignas pœnas ferant.

CAP. X. *Visitatio Monasteriorum necessaria.*

Visitatio ergo Monasteriorum quam maxime opus esse, intelligimus; quam & Canones nobis imponunt. In hoc verò oportebit omnia ad Regulam Ordinis Monastici exigere, nihil non ad pietatem & vitæ sanctimoniam dirigere, &, quicquid mali exemplo aut improbæ consuetudinis irrepsit, penitus tollere ac eradicare. Profecerit quoque hic, examinari Regulas, statuta & consuetudines, tolli superstitiosa.

CAP. XI. *Sumptuosi Monialium Præpositi abrogandi, & frugales æconomi constituendi.*

Habent quædam Monialium Monasteria sumptuosos Præpositos, sub quorum potestate quum omnis Bonorum administratio sit, ipsi de redditibus Monasticis luxuriantur; &, qui Monasticæ conversationis exemplum esse debuerant, ad mundi delicias revolvuntur; fastidientes interdum simlam & mella; interim Monialibus ipsis vix milio & cibario pane rugientem ventrem saturantibus. Sunt quoque Virginum Monasteria, ubi non est victus & mensa communis, sed mos ille (quem ad Corinthios scribens Paulus, quamvis in longe sacratori convivio, damnavit) quotidianus, nempe quod unaquæque suum cibum præsumit ad manducandum; & alia quidem esurit, alia vero ebria est. Quos abusus tollere necessarium putamus; videlicet, ut, in illorum delicatolorum Præpositorum locum, probi æconomi, à Nobis comprobandi (quorum victus sit Monastico similis) surrogentur; qui etiam obligati erunt singulis annis rationem de receptis ac erogatis integram reddere.

CAP. XII. *In Monasteriis Monialium, victum ac mensam communem esse oportere.*

Idem ut Moniales victum ac mensam communem ubique habeant, &, quæ pari sunt

c. 1. de immut. Ecles. c. Monast. de vit. & honest. Cler.

c. in singul. parag. Porro Dixit. de statu Mon.

Hieron.

I Cor. II.

c. Osim. 9. q. 3. c. qui relig. 17. q. 2.

P sunt

sunt officio destinatae, pari etiam cibo alantur. Quod ut quam minime onerosum sit, non debent plures in Monasterium Moniales recipi, quam congrue poterunt in singulis Monasteriis sustentari; de quo Nobis prius legitimam fidem fieri conveniet.

CAP. XIII. *De Præpositis solitarie commorantibus.*

Displicet etiam Nobis, quod quaedam Monasteria quosdam Præpositos habent, qui in Capellis solitarii commorantur; quod Lateranensi Concilio vetitum est, ac cautum, ut Episcopus Abbates, monitione præmissa, per censuram Ecclesiasticam compellat, ut ejusmodi Præpositos aut Priores ad Claustrum revocent, faciantque Ecclesiis ipsis seu Capellis per Seculares Clericos deserviri, aut saltem alios Monachos ipsis adjungant.

Ex Later.
Concil.

CAP. XIV. *Visitanda domus fratrum Teutonicorum, divi Joannis Baptistæ, & Antonitarum.*

Visitanda quoque in primis & reformanda erunt domus Hospitalium militum Teutonicorum, præterea Ordinis divi Joannis Baptistæ, ac Antonitarum; atque initio providendum, ut in iisdem domibus cultus Divinus rite ac debite peragatur, ut hospitalitas pro pauperibus fervetur, ut vita ac conversatio Regularis secundum institutionem primam ac Regulam (quam illi professi sunt) illic geratur; ut ab ipsis vestes, Ordini ac Professioni dignæ ac convenientes, publice deferantur; ut comestiones, crapulae, ac omnis luxus prohibeatur; ut prædæ illæ Bonorum mobilium, quæ post mortem Prælatorum per Primores Ordinis fieri, ac in exteras regiones deferri, pessimo omnium exemplo consueverunt, amodo nequaquam fiant: sed, quicquid parsimonia defuncti Prælati coacervatum ac relictum fuit, vel necessariis usibus Ecclesiæ aut successorum aut pauperum ejus regionis ubi religiosa ista domus sita est, applicetur.

CAP. XV. *De vita & conversatione Monachorum.*

ET, ut revertamur ad Monachorum vitam, haud ignorare debent, Concilio Chalcedonensi cautum, Monachos oportere quieti operam dare, jejunia & orationes observare; in his locis, in quibus se semel Deo devoverunt, remanere; nullas Ecclesiasticas seu Seculares actiones tractare; nunquam sua Monasteria relinquere, nisi forsitan ob ingentes necessitates id facere à suo Episcopo jubeantur; ne nomen Domini blasphemetur. Quare libertas illa peregrinandi seu exeundi, præ-

Ex Conc.
Chalced.

textu invisendi parentes, moderanda seu penitus tollenda erit.

CAP. XVI. *Monachorum studia atque exercitationes quales esse oporteat.*

Monachus & Monacha amare debent Scripturarum scientiam, & carnis vitia non amare; Psalterii librum de manu aut oculis nunquam deponere; semper orare, sensu vigilare; vanis cogitationibus aditum præcludere, corpore pariter & animo in Deum tendere; iram patientia vincere: breviter; nullis animi perturbationibus (quæ si insederint, ad delictum maximum inducunt,) locum dare; semper aliquid operis facere, ut eos diabolus semper inveniat occupatos. Et, ut nulla sint quæ manibus operari liceat, libros tamen sacros describere ipsis maxime conveniret, ut & manus operetur cibos, & lectione anima saturetur. Porro Egyptiorum Monasteria hunc morem servasse leguntur, ut nullum Monachum absque opere & labore susciperent, non tam propter victus necessaria, quam propter animæ salutem, ne perniciosis cogitationibus vagarentur, neve, instar fornicantis Israël, omni transeunti divaricarent pedes suos.

Hieronad
Russ.
Mon.

c. mon-
quam de
conf. dist.
3.

Hier. 3.

CAP. XVII. *Monachos vagos sub custodiam revocandos.*

Monachi qui pervagati fuerint, ubicunque inveniuntur, tanquam fugaces, nostro auxilio sub custodiam revocentur. Et, si qui habitum abjecerint, ut eundem reassumant, cogendi.

Ex 4. Tr.
letian.

CAP. XVIII. *Literas privatas Monacho aut Monacha, injussu Abbatis, resignare non licere.*

VT Monachi seu Monachæ literas nullas vel destinare vel recipere audeant, absque Abbatis seu Abbatissæ, aut ejus, qui ipsorum loco Monasterio præest, scientia, summa ratione olim constitutum est, sed per incuriam abolitum: id præsentis constitutione innovandum censuimus.

CAP. XIX. *Canonissarum secularium mores reformandi.*

Postremo, vitam, conversationem ac mores Canonissarum, quæ Seculares ob id appellantur quod perpetuæ castitatis ac reliqua vota monastica non emittant, reformari omnino ducimus necessarium. Nam vitam agunt plus nimio licentiosam, ac plerisque scandalosam. Quæ ut in ordinem & Ecclesiasticam quandam disciplinam, quoad fieri potest, revocentur, Nobis, quum visitationem aggrediemur, curandum est.

P A R S